

کاتی ئه‌جه‌ل هات ناگه‌رێته‌وه ... حه‌سه‌ن پینجوتنی

پیرس - ئۆستورالیا

له‌م رۆژانه‌دا که‌ئه‌م ئایه‌ته‌م ده‌خوینده‌وه دیمه‌نی دانیشتنیکی سه‌یری دێر بیینی وه‌بیر هینامه‌وه. له‌سالی 1988 ز پاش ئه‌وه‌ی له‌ده‌ست به‌عسی سۆشیاالیست رزگارمان بوو، و سنووری ده‌ستکردی نیوان هه‌ردوو کوردستانی رۆژه‌لاتی و باشوورمان بری له‌شاری سنه‌ جیگیر بووین، منیش بووم به‌ پینجوتنی له‌مزگه‌وتی خیابان حه‌سه‌ن ئاوادا، پرسه‌یه‌کی گه‌وره‌ رووی داو منیش له‌پرسه‌که‌دا بووم، بۆ دلدانه‌وه‌ی که‌س و کاری مردووه‌که‌ هه‌ندی له‌باره‌ی مردن و ئه‌جه‌ل و کۆتایی هاتنی ته‌مه‌نی ئینسانه‌وه‌ باس‌م کرد و گوتم:

باشتر وایه‌ ئینسان له‌کاتی مردنا ئارامی به‌خۆی بدات وخه‌م و په‌ژاره‌که‌ی نه‌یگه‌یه‌نیته‌ سنووری ناشکوری، چونکه‌ ئیمه‌ له‌به‌رامبه‌ر مردنه‌وه‌ هه‌یج ده‌سه‌لاتیکمان نییه‌، حه‌ق وایه‌ ئینسان بیه‌ینیته‌وه‌ یادی خۆی که‌ئیمه‌ی ئاده‌میزاد دوا‌ین مه‌نزلمان له‌دنیا‌دا گۆره‌ و ده‌بی بۆ هه‌تاه‌تایی هه‌موو خۆشه‌ویستانمان به‌جی بێلین و خوا حافیزی له‌ژیانی دنیا و هه‌موو دانیشتوانی بکه‌ین "كُلُّ مَنْ عَلَيَّ هَا فَاَنْ (26) وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ" (1) سوره‌ الرحمن. واته‌: هه‌رچی له‌دنیا‌دا یه‌ ده‌روا و تیا ده‌چی، و ته‌نیا ی په‌روه‌ردگاری خاوه‌ن ریزو ده‌سه‌لاتت ده‌مینیته‌وه‌. "كُلُّ شَيْءٍ وَهَالِكٌ اِلاَّ وَجْهَهُ لَه‌الْحُكْمُ وَيْلِيَّهِ تَرْجَعُونَ" (2) سوره‌ القیئ/88.. جگه‌ له‌خوا که‌سیکی تر مانه‌وه‌ی هه‌میشه‌یی له‌م دنیا‌یه‌دا بۆ نییه‌، ده‌سه‌لات هه‌ر بۆ ئه‌وه‌ و ده‌بی بۆ لای ئه‌ویش بگه‌رێنه‌وه‌.

بائه‌وه‌ش باش بزانی که‌هه‌یج هه‌ول و کۆششیک ئه‌جه‌ل ناگێریته‌وه‌، خالی‌دی کورپوه‌لی‌د خوا لی‌ی رازی بی‌ت کاتی له‌دوا‌ین نه‌خۆشی مالئاوا‌ییدا له‌سه‌ر جیگه‌دا که‌وتبوو به‌زه‌یی به‌خۆیا ده‌هاته‌وه‌ و روو به‌وانه‌ی هاتبوون بۆلای ده‌یگوت: من له‌جه‌نگیکی زۆرا به‌شداریم کرد، هه‌یج شوینیکی له‌شم نه‌ماوه‌ جیگه‌ی برینی شیر و تییریکی پیوه‌نه‌بی - به‌لام له‌ناو گۆره‌پانی یه‌کی له‌و جه‌نگانه‌دا پله‌ی به‌رزی شه‌هیدیم به‌ده‌ست نه‌هینا، وا ئیستا له‌سه‌ر جیگه‌ ده‌مرم- ئاوه‌ته‌ من له‌سه‌رجیگه‌دا ده‌مرم، ده‌ک ترسنۆکه‌کان خه‌و له‌چاویان نه‌که‌وی!! (3) ابن کپیر فی هزه‌ الایه‌.

ئه‌گه‌ر ئه‌جه‌ل به‌به‌شداریکردنی جه‌نگ و گۆره‌پانی شه‌ر بوا‌یه‌ ده‌بوو که‌س له‌و جه‌نگانه‌ نه‌گه‌را‌با‌یه‌وه‌، به‌لام ده‌بینین که‌سانیک له‌ناو جه‌نگدان و به‌سا‌گی ده‌گه‌رپینه‌وه‌، که‌سانیکیش له‌ناو جیگای خۆیان‌دان و ده‌مرن "رَبَّنَا مَا تَكُونُوا اِذْ دُرِكْتُمْ اَلَمْ تَكُونُوا تَكُونْتُمْ فَا بَرُوجٌ مِّنْ اَشْيَا... (4) النسا و 78. واته‌: له‌هه‌رکوی بن مردن پیتان ده‌گات، با له‌ناو قه‌لای قایم و بورجی سه‌ختیشابن. زۆر جار له‌ هه‌واله‌کانی رادیو‌دا ده‌بیستین که‌ فرۆکه‌یه‌کی گه‌وره‌ له‌فلان ناوچه‌دا که‌وته‌ خواره‌وه‌، و ته‌نیا ده‌ که‌سیان به‌ سه‌لامه‌ت ده‌رچوون، و ئه‌وانی تر هه‌موویان مردن. ئیمه‌ ده‌بی بپرسین: ئه‌و ده‌که‌سه‌یان بۆچ نه‌مردن؟ ئایا جگه‌ له‌وه‌ که‌ بلین: ئه‌وانه‌ ئه‌جه‌لیان نه‌هاتوو به‌ییه‌ نه‌مردوون، چ وه‌لامیکی ترمان هه‌یه‌!؟

ئینجا ئه‌م ئایه‌ته‌م خوینده‌وه‌ که‌ ده‌فه‌رموی: "وَلَوْ اِخْرَجْتُ اللّٰهَ النَّاسَ بِقُلْمٍ مَّ تَرَكَ عَلَيَّ هَا مِنْ دَابَّةٍ، وَلَكِنْ اِخْرَجْتُمْ اِلٰى رَجَلٍ مِّنْ اِيَّيْ، فَاِذَا جَا وَ رَجَلَهُمْ لَا يَسْتَرْخُونُ سَاعَهٗ وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ" (5) النحل/61. ئه‌گه‌ر خوا سزای خه‌لکی له‌دنیا‌دا بدات به‌هۆی ئه‌و گونا‌هانه‌وه‌ی ده‌یکه‌ن هه‌یج که‌سیکی نه‌ده‌هیشته‌وه‌ که‌به‌سه‌ر زه‌ویدا بروات، به‌لام دوا‌یان ده‌خات بۆ کاتیکی دیاریکراو (هه‌رکه‌س ئه‌جه‌لیکی دیاریکراوی هه‌یه‌و) هه‌رکات ئه‌و ئه‌جه‌له‌شیان هات نه‌سه‌عاتی دوا‌ده‌که‌ون و نه‌پیش. واته‌ ئه‌جه‌لیان پاش و پیشی بۆ نییه‌.

پاش ته‌واوبوونی قسه‌کانی من پیاویکی کورته‌بالای به‌سالآ چووی رووخوشی ده‌م به‌خه‌نده‌ی ئه‌دیب و رۆشنبیر به‌ناوی شادی موقه‌ده‌ده‌م گوتم: مامۆستا! له‌زه‌مانی شادا رۆژنامه‌هه‌والیکی بلاو کرده‌وه‌ که‌:

خانه وادهیهکی کورد بو کارو کاسبی ده چنه تاران، پاش ماوهیهک باوکه که ده مریت، دوو کور و سی که نیشکی له دوا جی ده مینی، دایکه که به خزمه تکردنی مالان و بیوه ژنکووشی مناله کان پیده گهیه نیت، منال گهوره ده بن، و کوره گهوره کهی زور زیره ک ده بی، و له ئیمتیحانی سه ری سالدا نمره گه لیکی به رزو باش دینی، ده ولت بریار ده دات له سه ر حیسابی خو ی له گه ل کومه لی قوتابی ترا بو ئه مریکا یان بنیری، و هه موو خه رجییه کیشیان بکیشیت.

خیزانه که هه موو به م هه واله دلخوش ده بن و به ئاره زوومه ندییه وه چاوه پروانی کاتی سه فه ره کهی ده کن، کاتی بلیتی فرۆکه وه رده گرن و ته نیا شه ویکیان ماوه بو سه فه ر، کوره که به دایکی ده لیت: دایه! من ئه مشه و گه ره که له مال یه کی له ره فیه که کانم بم، چونکه به ره به یانی زوو ده بی برۆین و لی ره وه فریا ناکه وم.

دایکیشی پپی ده لی: کورم! تو ته نیا ئه م شه و له م ولاته ده بیت، و ئه م شه ویش لای ئیمه نامینیته وه؟ ئیمه جی دی لیت، و ده چیت بو لای هاوه له کانت؟! ئه م قسه یه کار له ده روونی کوره که ده کات و به هاوه له کانی راده گه یه نیت: من ده بی ئه مشه و لای دایکم و براو خوشکه کانم بم، و سه بی نی زوو پیتان ده گه م.

خیزان ئه و شه وه به نا رامی ده خه ون، دایکه که له خه ویا وا ده زانی له ناو بازاری سه وزه فرۆشیدا خه ریکی سه وزه و میوه کرپنه، رادیو تاران هه وال بلاو ده کاته وه و ده لیت: فرۆکه ی فلان هیلی هه وایی، ژماره په روازی ئه وه نده، که ده یویست بو ئه مریکا بچیت، له ناوچه ی خوارووی ولات که وته خواره وه، و هیچ سه رنشینیکی به سه لامه ت گیانیان ده ر نه برد، و هه موویان مردن!!

ئه م هه واله بو دایکه که ئه وه ند دلته زین ده بی له تاوا خه به ری ده بیته وه، که ده زانی ئه مه خه وه شایه تمانی دی لیت و ته وه و ئیستیغفاریک ده کات و ده لی: خویه، هه زار جار سوپاس بو تو که ئه مه خه وبوو، وا دیاره ئه مه ده لیلیکی گه وره بی بو ئه وه ی من کوره که م نه نیرم، به یانی کاتی وه قتی ئه وه دی ت کوره که ی هه لبسی نیت، خه به ری ناکاته وه، و ده لیت: کاتی که هه لسا خه وه که ی بو ده گپرمه وه و ده لیم کورم له به ر ئه وه خه به رم نه کردیته وه.

به یانی وه ک عاده تی خو ی ده چیت بو بازار بو سه وزه و میوه کرپن، رادیو تاران هه وال بلاو ده کاته وه و ده لیت: فرۆکه ی فلان هیلی هه وایی، ژماره په روازی ئه وه نده، که ده یویست بو ئه مریکا بچیت، له ناوچه ی خوارووی ولات که وته خواره وه، و هیچ سه رنشینیکی به سه لامه ت گیانیان ده ر نه برد، و هه موویان مردن!!

ئه م هه واله بو ئافره ته که دوو لایه نی ناخوش و خوشی هه بوو: ناخوش بوو چونکه ئه و هه موو خه لکه و هاوه له خوشه وویسته کانی کوره که ی مردوون، خوشیش بوو چونکه ئه م خه وه ی بوو به ده لیل و نه یه یشت کوره که ی بروات و له مردن رزگاری بوو.

کرپنی بازاری ته و و ده کات و ده گه رپته وه بو مال، ده چپته ژووری کوره که ی بو ئه وه ی خه به ری بکاته وه، و ئه م هه واله ی بداتی، وه ووی خه به ر نه کردنه وه که یشی پی بلیت، بانگی ده کات وه لامی نییه، چه ند جاریک بانگی ده کات هیچ ناجولیته وه، سه ری به تانییه که ی لاده بات و ده ستی ده گو شی، ده بی نی له شی سارد بووه ته وه، که رای ده وه شینی ده بی نی کور گیانی تیا نه ماوه، و به ره حمه تی خوا چوو ه..

گو تی: ماموستا گیان! ئه م هه واله کاتی خو ی سه رانه ری ئیرانی راته کاند و هه ژان دی، له هه موو کور و مه جلیسیکدا باس هه ر ئه و باسه بوو. به لی، کاتی مه رگ هات قه لای پولا یین که س رزگار ناکات. منیش گوتم: بیگومان فه رمووده ی خوا حه ققه که ده فه رموی: "رَیْ نَمَ تَکُونُوا یُدْرِكُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِی بُرُوجٍ مُّشِیْدَه... " 6- سوره النسا و 78/). واته: له هه رکوی بن مردن پیتان ده گات، با له ناو قه لای

www.kurdistan.net.org

16:51 2007-11-19 به کاتی ناوهندی ئه وروپا

قايم و بورجی سهختيشا بن .. ههروهها " .. يَقُولُونَ: لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْمَرْشَىٰ وَمَا قُتِلْنَا هَاهُنَا، قُلْ: لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ لِيَكُونَ مِنْكُمْ قَتْلٌ إِلَىٰ مَجَاعٍ عَمِّمْ... " (7) سوره ال عمران/154..
واته: موناغهقهكان دهيانگوت: ئهگهر ئيمه عهقلمان ههباويه بو شهپرکردن لهگهڵ خهلكي مهكهدا نهدهاتينه دهرهوه، و سهروكهكانمان ئا ليرهدا نه دهكوژران، پييان بلي: ئهگهر ئيوه له ناو مالى خويشتانا بوونايه، و ئهوانهى ئهجهليان هاتوو لهسهه جيگهكانيياندا بوونايه ههه دهمردن.
پيرس - ئوستراليا .